

Sacrale neurostimulatie voor incontinentie

Week van de urologie

Dr. M. Abasbassi

26-09-2018

SNS voor incontinentie

- Enkele feiten
- Diagnostiek
- Alternatieven
- Sacrale neurostimulatie
- Conclusie

SNS voor incontinentie

- Enkele feiten
- Diagnostiek
- Alternatieven
- Sacrale neurostimulatie
- Conclusie

Enkele feiten

Definitie

- FI: onvrijwillig verlies van stoelgang
  - Passieve incontinentie
  - Urge-incontinentie
  - Soiling
- UI: onvrijwillig verlies van urine

Enkele feiten

Prevalentie

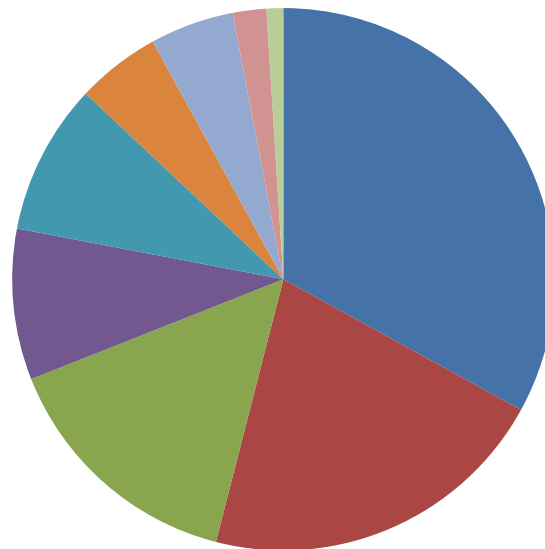
- FI
  - Tot 6% van de mensen onder 40 jaar
  - 15% van de “oudere” bevolking
- Gecombineerde FI en UI
  - 10% van de vrouwen – 6-10% van de mannen
  - In rusthuis hoger...

Enkele feiten

Oorzaken FI

N=272

- Ideopatisch
- Iatrogeen
- Obstetrisch
- Neurogeen
- Pelvische ingrepen
- LARS
- Ruggermergletsels

Enkele feiten

Mictie –en stoelgangsdagboek
Ernst: CCFI of Wexner-score

Type	Nooit	Zelden <1x/m	Soms <1x/wk	Vaak >1x/wk	Altijd 1x/dag
Vast	0	1	2	3	4
Vloeibaar	0	1	2	3	4
Gas	0	1	2	3	4
Pads Pampers	0	1	2	3	4
Andere levensstijl	0	1	2	3	4

SNS voor FI

- Enkele feiten
- Diagnostiek
- Alternatieven
- Sacrale neurostimulatie
  - Wat ?
  - Procedure
  - Resultaten
- Conclusie

Diagnostiek - FI

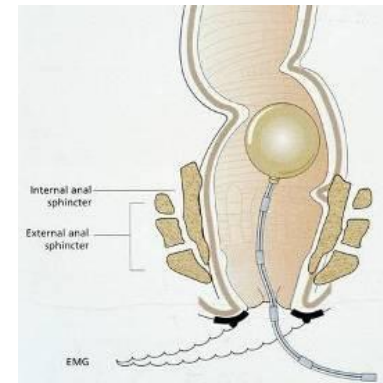
- Anorectale manometrie
- Anale endo-echografie
- RX CCD
- EMG anale sfincter (optioneel)

Diagnostiek

Manometrie

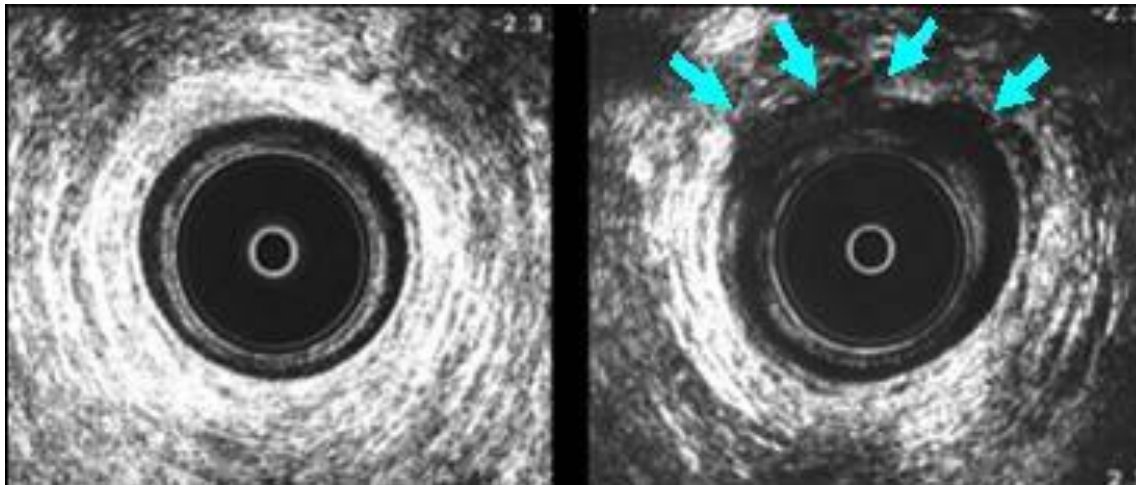
- Basale rustdruk
- Maximale willekeurige druk
- Vullingsgevoel endeldarm
  - Eerste sensatie
  - Maximum draaglijk volume

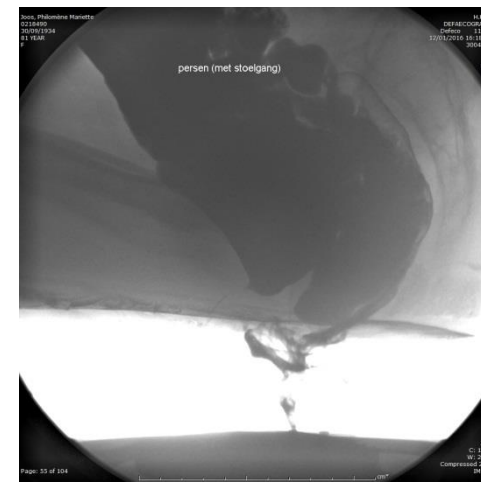
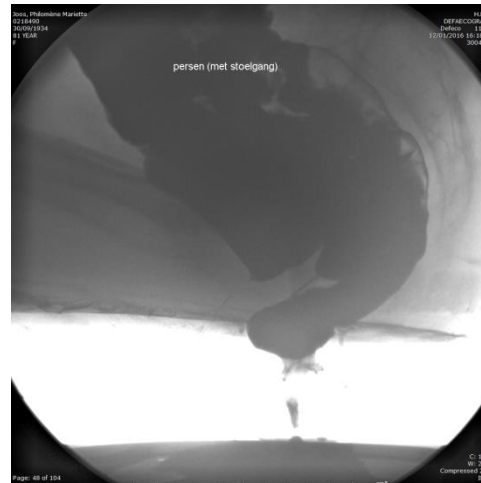
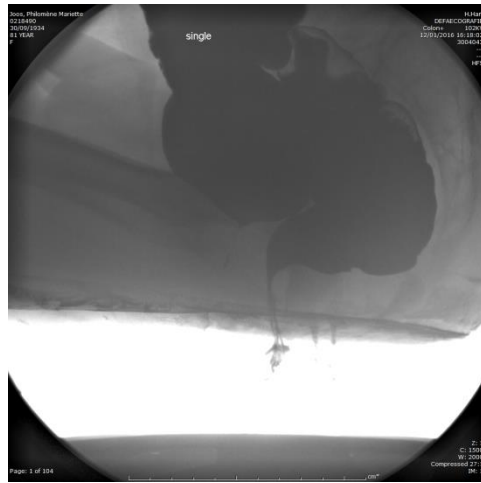
Diagnostiek

Anale endo-echografie

Diagnostiek

RX colpocystodefaecografie

SNS voor FI

- Enkele feiten
- Diagnostiek
- **Alternatieven**
- Sacrale neurostimulatie
- Conclusie

Alternatieven

- Medicatie
- Biofeedback
- Botox
- Chirurgie

SNS voor FI

- Enkele feiten
- Diagnostiek
- Alternatieven
- **Sacrale neurostimulatie**
- Conclusie

Sacrale neurostimulatie

- Geschiedenis
- Werkingsmechanisme
- Plaatsing
- Resultaten

Sacrale neurostimulatie

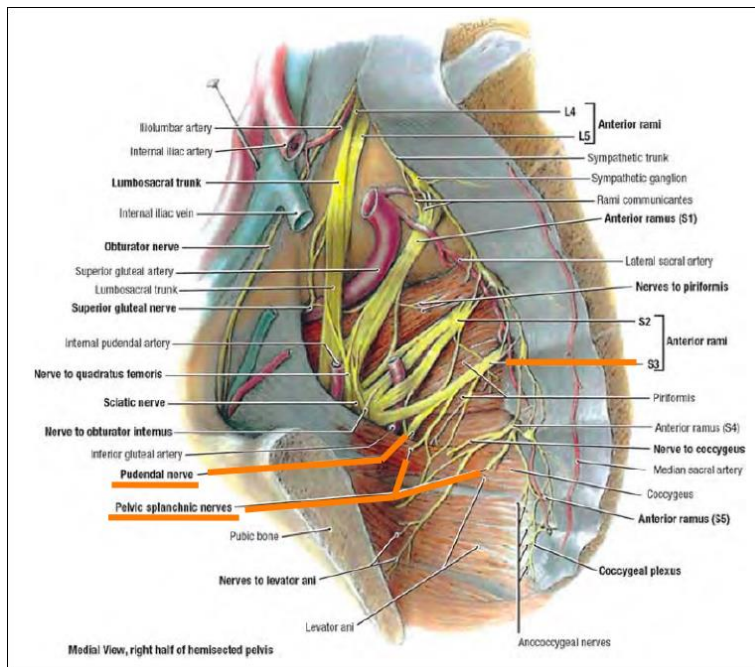
Geschiedenis

- **1982** : Tanagho and Schmidt – California first SNS implant in urological patient
- **1995**: Eerste SNS voor faecale incontinentie
- **2000**: Commerciële release SNS-F

Sacrale neurostimulatie

Werkingsmechanisme S3

- Somatisch
  - Vormen n. pudendus
- Autonome
  - Pelvische zenuwen die Li colon, rectum en IAS
- Afferente
  - Sensorische vezels van de IAS, EAS en bekkenbodemp

Sacrale neurostimulatie

Werkingsmechanisme

- GEEN IDEE...
  - Verbeteren reservoirfunctie
  - Rectale gevoeligheid
  - Verbeterde werking bekkenbodemspieren
  - Verhogen rusttonus sfincterapparaat
  - Verhogen rectale bloed flow

MAAR HET WERKT!

Sacrale neurostimulatie

Werkingsmechanisme

- Overactieve blaas
- Urgence incontinentie
- Urinaire retentie

- Faecale incontinentie
- Obstipatie

- Pelvische pijn
- Sexuele dysfunctie

BLAAS

DARM

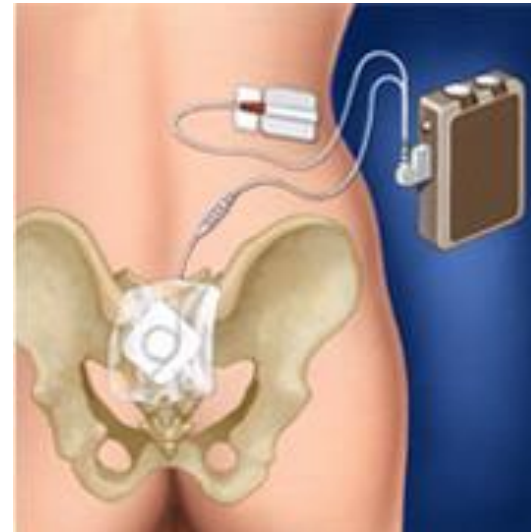
BEKKENBODEM

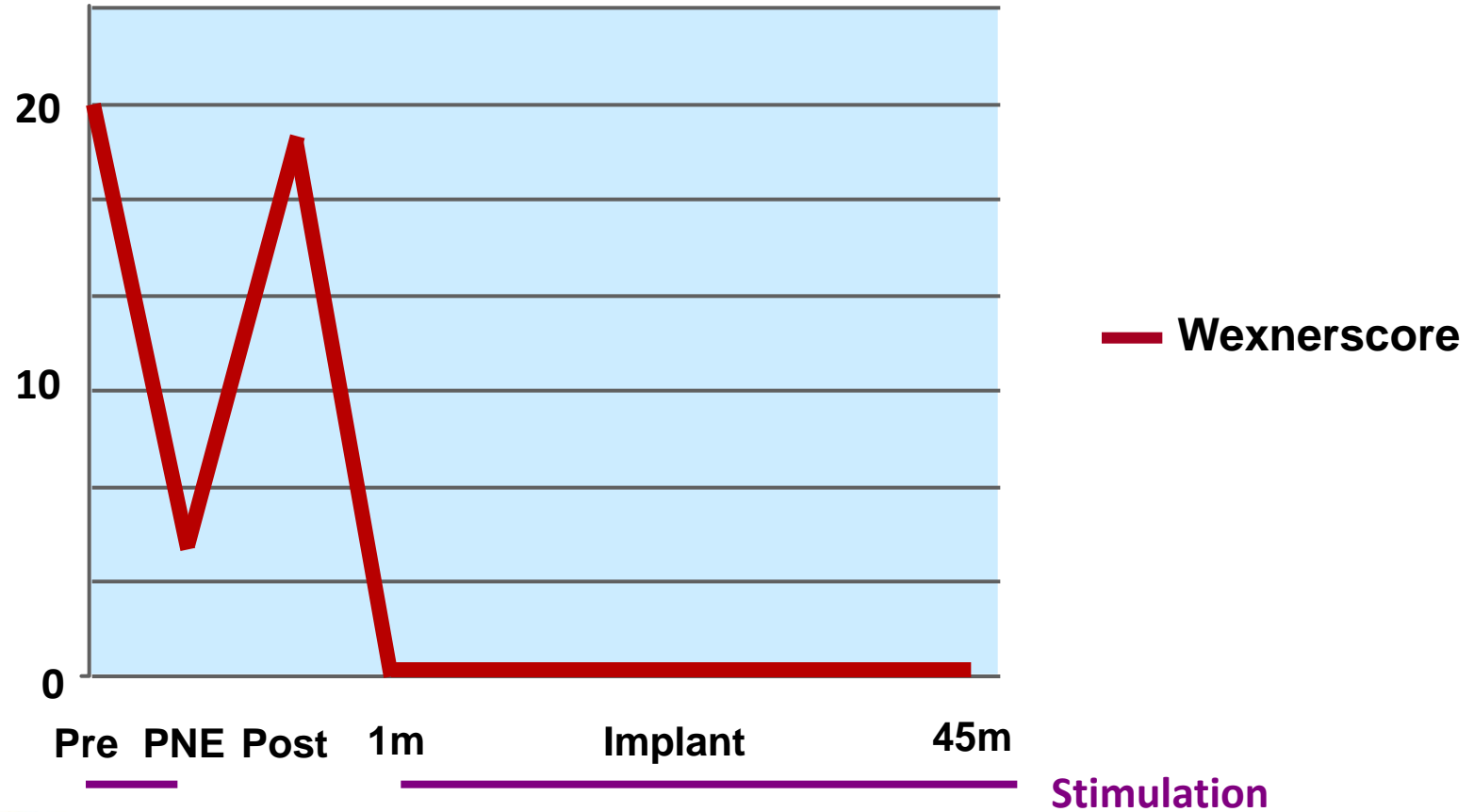
Sacrale neurostimulatie

Procedure

- Proefstimulatie (PNE)

Sacrale neurostimulatie

Sacrale neurostimulatie

Complicaties

- Pijn implantsite
- Paresthesieën
- Infectie
- Migratie implant
- Uitputting batterij
- ...

Sacrale neurostimulatie

Resultaten

- Urge incontinence Study
  - 100 patiënten
    - 47 % droog na 6 maanden
    - 28 % helft reductie
- Urgency-Frequency Study
  - 64 patiënten
    - Urgency beter bij 83% van de patiënten
    - 34 % helft reductie in aantal micties
    - 14% normale mictie

Sacrale neurostimulatie

Resultaten

- OAB : derdelijnsbehandeling bij selectie patiënten
  - Succes = 50% verbetering of normale mictie
  - 272 patiënten
    - UUI 3,1 leaks/d → gemiddeld 2 minder
    - UFI 12,6 voids/d → gemiddeld 5,4 minder

Sacrale neurostimulatie

Resultaten

- SUCCES FI = 50% verbetering / UI: geen lekkage

Summary	Median Follow-up	No at Follow-up	% at Follow-up	> 50% improvement	100% continence
Short term	12 (6-12)	29 (12-100)	100 (56-100)	79 (69-83)	42 (21-68)
Medium term	25 (17-36)	37 (15-169)	100 (64-100)	80 (65-88)	40 (5-74)
Long term	56 (44-118)	21 (9-91)	79 (21-100)	84 (75-100)	35 (4-52)

Sacrale neurostimulatie

Lange termijn

Reference	Median follow-up (months)	Permanent implants			Faecal incontinence episodes			P
		No. at baseline	No. at follow-up	% at follow-up	No. at baseline*	No. at follow-up*	Difference	
Summary*								
Short term	12 (1-12)	27 (8-106)	88 (39-100)	8 (1-16)	1 (0-5)	-7 (-1 to -13)		
Medium term	24 (15-36)	16 (5-86)	64 (12-100)	8 (1-26)	1 (0-4)	-7 (-1 to -25)		
Long term	51 (44-118)	13 (2-147)	70 (6-100)	8 (1-12)	1 (0-2)	-7 (-1 to -12)		

short (12m): 8 (1-16) → 1 (0-5)
medium (24m): 8 (1-26) → 1 (0-4)
long (51m): 8 (1-12) → 1 (0-2)

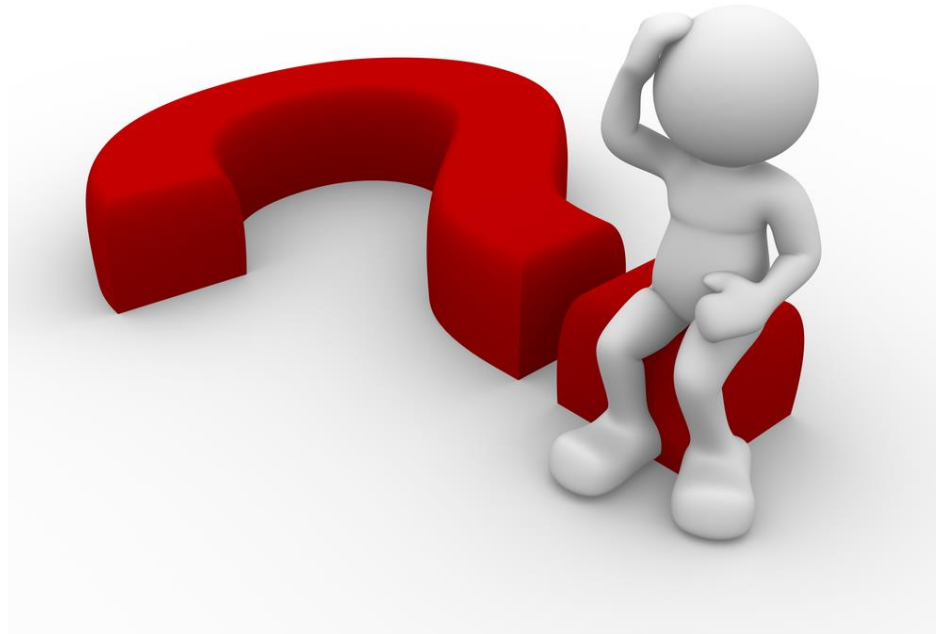
Conclusie

- Onderschatte problematiek
- Multidisciplinaire aanpak
- Conservatieve therapie
- Sacrale neurostimulatie
  - Voordeel testfase
  - 80% helpt winst – 40% continent!
  - Lange termijn

Vragen?

Az Damiaan
Dicht bij het leven

